

مرکز آموزشی درمانی سوختگی ترمیمی
امیرالمؤمنین (ع)

سیاست آموزشی کارکنان . بیماران و همراهان

شماره سند: B-NM-002-R08

1404

سرفصل

- ✓ مقدمه
- ✓ نحوه انتخاب مدرس
- ✓ اولویت های آموزشی
- ✓ نحوه اجرای آموزش
- ✓ چگونگی نیاز سنجی آموزشی
- ✓ حداقل موارد آموزشی
- ✓ روش آموزش
- ✓ نحوه اثر بخشی برنامه آموزشی
- ✓ نحوه پایش برنامه آموزشی
- ✓ سیاست های آموزش به بیمار و همراه

مرکز آموزشی درمانی سوختگی ترمیمی امیرالمؤمنین (ع)
سیاست آموزشی کارکنان ، بیماران و همراهان

مقدمه :

-در راستای استقرار استاندارد های اعتبار بخشی با هدف ارتقای علمی و تخصصی کارکنان پرستاری ، ارتقاء سطح ارائه خدمات درمانی به بیماران و کاهش خطاها ، سیاست های آموزشی کادر پرستاری و مامایی با محوریت مدیر پرستاری و سوپروایزر آموزشی به شرح ذیل تعیین میشود .

-در راستای استقرار استاندارد های اعتبار بخشی با هدف ارتقای سطح آگاهی مددجویان و همراهان ، ارتقاء سطح ارائه خدمات درمانی به بیماران ، کاهش خطاها و ارتقاء رضایتمندی مددجویان ، **سیاست های آموزشی بیماران و همراهان** با محوریت مدیر پرستاری و سوپروایزر آموزش سلامت تعیین میشود.

1) گروه های هدف آموزش :

- پرستار (کاردان - کارشناس - ارشد - دکترا)
- پرسنل بیهوشی (کارشناس - کاردان)
- پرسنل اتاق عمل (کارشناس - کاردان)
- فوریتهای پزشکی (کارشناس - کاردان)
- بهیار
- کمک بهیار
- بیمار یار
- توانبخشی (کارشناس - کارشناس ارشد)
- پرتو درمانی (کارشناس - کاردان)
- اطلاعات سلامت (کارشناس - کاردان)
- امور اداری و مالی
- تکنسین امور دارویی
- روانشناسی
- مددکاری
- بیماران و همراهان

2) مجری برنامه های آموزشی :

- استفاده از برنامه ها و مدرسین خارجی شامل :
 - ✓ حضور همکاران در برنامه های اطلاع رسانی شده از سوی وزارت متبوع
 - ✓ استفاده از مدرسین محترم وزارت بهداشت در صورت نیاز
 - ✓ استفاده از مدرسین محترم دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- مانند :

- مدیریت پرستاری دانشگاه
- اداره اعتباربخشی
- دفتر اخلاق پزشکی دانشگاه
- دفتر مامایی دانشگاه
- اورژانس 115

- واحد بهداشت محیط
 - واحد بهداشت حرفه ای
 - واحد احیای بزرگسال ، اطفال و نوزادان
 - و
 - ✓ استفاده از مدرسین مورد تایید شاغل در سایر مراکز درمانی
 - ✓ استفاده از مدرسین شرکتهای معتبر و مورد تایید دانشگاه
 - ✓ استفاده از مدرسین مراکز آتش نشانی
 - ✓ استفاده از مدرسین سازمان انتقال خون
 - ✓
 - استفاده از مدرسین داخلی شامل :
 - ✓ گروه پزشکان متخصص
 - ✓ مدرسین محترم گروههای پرستاری ، بیهوشی - اتاق عمل
 - شامل :
 - سوپروایزر آموزشی
 - سوپروایزر بالینی
 - سرپرستار و مسئول بخش
 - رابط آموزشی
 - کارشناسان خبره در هر گروه
 - ✓ مدرسین محترم گروه بهبود کیفیت و مدیریت
 - ✓ مدرسین محترم گروه مامایی
 - ✓ مدرسین محترم سایر گروههای شاغل در مرکز بسته به مبحث مورد لزوم
- (3) نحوه انتخاب مدرس :**
- وجود مدرک مرتبط
 - تسلط کافی و لازم به مطلب
 - داشتن فن بیان
 - توانایی انتقال مفاهیم
 - داشتن سوابق تدریس معتبر
 - علاقه مندی به تدریس
 - داشتن حداقل 5 سال سابقه خدمت
 - داشتن مدرک ICDL جهت مدرسین دانشگاه
 - در بانک مدرسین دانشگاه ثبت شده باشد

(4) اولویت های آموزشی کادر پرستاری و گروه مامایی :

- مباحث ایمنی بیمار
- مبانی کنترل عفونت و بهداشت محیط
- مراقبت های عمومی و اختصاصی بالینی
- اخلاق حرفه ای و قوانین در پرستاری

مرکز آموزشی درمانی سوختگی ترمیمی امیرالمؤمنین (ع) سیاست آموزشی کارکنان ، بیماران و همراهان

- بهداشت حرفه ای و ایمنی کار ...

(5) نحوه تعیین نیازهای آموزشی با توجه به اولویت های آموزشی

- بر اساس توسعه فردی کارکنان پرستاری و مامایی
- بر اساس شرح وظایف مصوب هر گروه
- بر اساس نتایج ارزیابی عملکرد کارکنان
- بر اساس نیازهای آتی سازمان
- بر اساس شیوع بیماریهای باز پدید ، نو پدید
- بر اساس الزامات اعتبار بخشی
- نتایج حاصله از سیستم بررسی شکایات ، انتقادات و پیشنهادات
- نتایج حاصله از جمع بندی سیستم گزارش خطاها و وقایع ناخواسته رخ داده
- بر اساس خروجی و مصوبات کمیته های بیمارستان
- بر اساس ارزشیابی سالانه

(6) نحوه نیاز های آموزشی بیمار و همراهان:

- در اختیار گذاشتن فرم اعلام نیاز های آموزشی به رابطین بخش ها توسط مسئول آموزش سلامت و بیمار
- تکمیل فرم توسط رابطین و مسئولین بخش ها با نظر سنجی از بیمار و همراهانشان
- ارجاع فرم به واحد آموزش به بیمار
- اولویت بندی نیاز های اعلام شده توسط واحد آموزش به بیمار
- تدوین برنامه آموزشی توسط واحد آموزش به بیمار و رابطین بخش ها

(7) نحوه نیاز سنجی آموزشی :

- نیاز سنجی آموزشی براساس تقویم آموزش ضمن خدمت دانشگاه انجام می شود . روش نیاز سنجی به صورت الکترونیک و از طریق سامانه آموزش ضمن خدمت (و یا سامانه اختصاصی در مراکز خصوصی) انجام می پذیرد. به این صورت که :
- در بازه زمانی که توسط مسئول آموزش ضمن خدمت دانشگاه به کلیه مراکز درمانی اعلام می شود ، پرسنل کادر درمان موظفند وارد سایت آموزش شده و در نیازسنجی آموزشی شرکت نموده و نیاز های آموزشی مورد نیاز جهت 6 ماهه آینده خود را انتخاب نمایند.
 - بعد از انجام نیازسنجی کادر درمان ، مسئولین بخش های درمانی در بازه زمانی مشخص ، وارد سایت آموزش شده و روی نیازسنجی پرسنل زیر مجموعه خود نظر داده و در صورتی که نیازی از سوی پرسنل انتخاب نشده است ، آن را برای وی انتخاب و ثبت می نمایند.
 - گزارش نیازسنجی های بخش های درمانی توسط سوپروایزر آموزشی گرفته شده و بررسی و جهت تأیید نهایی به واحد آموزش ضمن خدمت دانشگاه ارسال می کند .

مرکز آموزشی درمانی سوختگی ترمیمی امیرالمؤمنین (ع)

سیاست آموزشی کارکنان ، بیماران و همراهان

نیازهای آموزشی		گروه هدف	
هموویژلانس گزارش نویسی اکسیژن تراپی و ساکشن احیا پایه و پیشرفته آموزش عمومی در زمینه مدیریت خطر حوادث و بلایا بهداشت دست شناسایی و گزارش دهی عفونت های بیمارستانی استفاده از وسایل حفاظت فردی ، حفاظت بیماران دارای نقص ایمنی ، نحوه ایزولاسیون و احتیاطات استاندارد مواجهات شغلی ، تزریقات ایمن ، پرونده بهداشتی بهداشت محیط شرایط تهدید کننده ایمنی بیمار بیماریهای شغلی و روش های پیشگیری آن ، MSDS مواد شیمیایی ، ایمنی و بهداشت مواد شیمیایی درانبار آموزش تجهیزات پزشکی فرآیند دارودهی و نحوه محاسبه بالینی داروها و سرمها آموزش اینچارجی و نحوه چارت راند آموزش اخلاق حرفه ای مراقبت از بیمار برای کمک بهیاران نحوه شستشوی تجهیزات پزشکی برای کمک بهیاران مراقبت از پوست برای کمک بهیاران	پرستار ماما بهیار کمک بهیار کاردان بیهوشی کارشناس بیهوشی کاردان اتاق عمل کارشناس اتاق عمل	کلی	کمک بهیاران و بیماریاران بخش های درمانی
کارگاه تریاژ ESI کارگاه مهارت های ارتباطی کارگاه مراقبت های اولیه تروما اورژانس های پزشکی (Acute Abdomen - MI - آنژین صدری - دیابت - سوختگی) احیا قلبی و ریوی پانسمان سوختگی مهارت ارتباطی ارزیابی بیماران دیابتی و زخم فشاری مراقبت های بعد از اعمال جراحی عمومی انواع درن و پانسمان دیابت مراقبت از پوست و پیشگیری از زخم فشاری	پرستار	واحد اورژانس	
	پرستار بهیار	درمانگاه	
	پرستار بهیار	جراحی ها	
آشنایی با نحوه پذیرش و انتقال بیمار در اتاق عمل و ثبت مستندات آماده سازی آمونیون	کاردان اتاق عمل	اتاق عمل 4	

مرکز آموزشی درمانی سوختگی ترمیمی امیرالمؤمنین (ع)

سیاست آموزشی کارکنان ، بیماران و همراهان

	• کارشناس اتاق عمل	آماده سازی پوست کاداور
		آشنایی با ابزار پیوند پوست
ریکاوری	• پرستار	کنترل درد در ریکاوری
		مراقبت از بیمار بی قرار در ریکاوری
		مراقبت از بیمار بعد از انواع بیهوشی
اتاق عمل 3	• کاردان اتاق عمل • کارشناس اتاق عمل	آشنایی با ابزار و تجهیزات جراحی پلاستیک و ترمیمی
		آشنایی با نحوه پذیرش و انتقال بیمار در اتاق عمل و ثبت مستندات
		آشنایی با نحوه ارسال نمونه های پاتولوژی
آی سی یو	• پرستار	مراقبت های بعد از اعمال جراحی پلاستیک و ترمیمی
		نحوه مراقبت از راه هوایی
		نحوه تعیین سطح هوشیاری
		تفسیر نتایج گازهای خونی
		کار با تجهیزات icu
همودیالیز (آی سی یو 1)	• پرستار	همودیالیز 1 : مکانیسم همودیالیز و انواع دستیابی عروقی - انواع صافی و نحوه انتخاب صافی و محلول و
		همودیالیز 2 : عوارض حین همودیالیز و مراقبت های پرستاری آن - اهمیت تعیین وزن خشک و کفایت همودیالیز
		همودیالیز 3 : آنمی - اختلالات کلسیم و فسفر - دیستروفی - دیابت و اختلالات غدد در بیماران همودیالیزی
		همودیالیز 4 : عفونت های ویروسی - هایپرتانسیون - مشکلات روحی روانی در بیماران همودیالیزی
بیهوشی	• کاردان بیهوشی • کارشناس بیهوشی	مراقبت های لازم در بی حسی نخاعی
		نحوه تحویل بیمار از بخش به اتاق عمل و از اتاق عمل به ریکاوری و بخش های ویژه
		انجام پانسمان بدون درد
CSSD	• پرستار • کارشناس اتاق عمل • کمک بهیار	مدیریت استریلیزاسیون
		طراحی واحد استریلیزاسیون
		نگهداری اقلام استریل شده
		استریلیزاسیون اقلام حساس به حرارت و استفاده مجدد از اقلام

(8) آموزش کارکنان پاراکلینیک و پشتیبان (غیر پرستاری) و کارکنان کمتر از 10 نفر

- بعلاّت محدود بودن تعداد پرسنل برگزاری دوره های شغلی توسط معاونت مربوطه مستقر در دانشگاه علوم پزشکی یا دانشکده مرتبط برگزار می شود و دوره های عمومی با این مرکز می باشد.
- گرفتن سهمیه از سایر مراکز و ثبت نام این گروه جهت شرکت در دوره های شغلی

(9) شیوه های اجرای برنامه های آموزشی

- برگزاری کارگاه
 - برگزاری کلاس های حضوری
 - آموزش های مجازی
 - کلاس های درون بخشی
 - ارائه جزوه
- نکته : این آموزش ها ممکن است درون بیمارستانی و یا برون بیمارستانی برگزار شوند و نیز ممکن دارای امتیاز آموزشی داخلی یا امتیاز آموزش ضمن خدمت و یا امتیاز آموزش مداوم داشته باشند.

(10) نحوه نظارت بر اجرای برنامه های آموزشی :

- حضور سوپروایزر آموزشی یا فرد آگاه (بنا به صلاحدید) در کلاسهای آموزشی حضوری ، کارگاه و کلاس های درون بخشی
- تکمیل فرم حضور و غیاب در کلاسهای آموزشی حضوری و کارگاه با نظارت منشی دفتر آموزش و ارسال به واحد آموزش
- تکمیل فرم حضور و غیاب در کلاس های درون بخشی با نظارت سرپرستار یا رابط آموزشی و ارسال به واحد آموزش
- تکمیل فرم تایید مطالعه جزوه توسط سرپرستار یا رابط آموزشی و ارسال به واحد آموزش و ارسال به واحد آموزش

(11) نحوه تامین منابع مورد نیاز :

- بودجه پیش بینی شده جهت آموزش در اسفند ماه ، به واحد مالی فرستاده شده تا پس از بررسی در جلسات مدیران اجرایی بیمارستان ، در بودجه سال آینده پیش بینی شود.
- این بودجه شامل :
- هزینه اساتید
 - هزینه پذیرایی
 - هزینه جزوه
 - هزینه ساعت کاری حضور پرسنل در کلاسهای آموزشی
 - هزینه جهت تجهیزات احتمالی مورد نیاز آموزش مانند مولاژ ، ...
 - هزینه ایاب و ذهاب و اسکان مدرس خارجی

(12) نحوه بستن قرارداد :

- تنظیم قرارداد آموزش بین مدرس و ریاست بیمارستان با مشخص نمودن تعهدات سازمان و مدرس نسبت بهم (اطلاعات دموگرافیک مدرس ، ساعات آموزش ، مفاد آموزشی و هزینه مدرس و نحوه پرداخت آن)
- تکمیل و ارسال فرم پرداخت حق الزحمه مدرسین به همراه گواهی صادر شده و برگ ماموریت مدرس به واحد آموزش ضمن خدمت و پرداخت هزینه توسط امور مالی بیمارستان

(13) نحوه تعیین و پرداخت هزینه:

مرکز آموزشی درمانی سوختگی ترمیمی امیرالمؤمنین (ع) سیاست آموزشی کارکنان ، بیماران و همراهان

- میزان هزینه جهت کلاس های آموزشی بنا به معیارهایی چون سطح علمی مدرس و تعداد ساعات آموزش (براساس مصوبه اداره آموزش ضمن خدمت) تعیین میگردد.

14) نحوه برگزاری آموزشها :

- طراحی تقویم آموزشی الکترونیک در سایت آموزش
- ارائه پرینت تقویم آموزشی مرتبط با هر بخش
- تنظیم برنامه آموزشی هر پرسنل توسط مسئول بخش بر اساس تقویم آموزشی ارائه شده
- شرکت پرسنل در کلاس ، کارگاه ، جلسات درون بخشی
- وارد نمودن لیست حضور و غیاب کلاس و کارگاه آموزشی توسط دفتر آموزش در سامانه رشد آموزش
- وارد نمودن لیست حضور و غیاب کلاسهای درون بخشی توسط پرستار هر بخش
- برگزاری pre-test و post-test در ابتدا و پایان دوره با نظارت سوپروایزر آموزشی یا رابطین آموزشی بخش ها

15) بررسی اثر بخشی آموزش های ارائه داده شده بر اساس مدل کرک پاتریک از طریق :

- سطح 1: بررسی نمرات pre-test و post-test
- سطح 2: بررسی نظر سنجی های انجام شده
- سطح 3: بررسی عملکرد پرسنل با استفاده از چک لیست های مراجع مراقبتی از طریق :
 - ✓ سوپروایزر آموزشی
 - ✓ سوپروایزر بالینی
 - ✓ سرپرستار
 - ✓ رابط آموزشی بخش

مرکز آموزشی درمانی سوختگی ترمیمی امیرالمؤمنین (ع) سیاست آموزشی کارکنان ، بیماران و همراهان

(16) تعریف اقدام اصلاحی لازم در مواردی که آموزش اثر بخش نبوده است.

- شرکت در کلاس مجدد
- آموزش چهره به چهره توسط سوپروایزر آموزشی - سوپروایزر بالینی - سرپرستار - رابط آموزشی بخش
- ارائه جزوه و الزام به مطالعه جزوه
- شرکت مجدد در آزمون یا تکمیل مجدد چک لیست برای بررسی اثربخشی اقدام اصلاحی انجام شده

(17) نحوه برخورد با غیبت های آموزشی :

- ❖ در صورت موجه بودن :
 - پرسنل در کلاس جبرانی ثبت نام شده و شرکت می نماید.
 - ضمناً پیرو نامه شماره 1243139 مورخ 96/2/ 16 این معاونت ، غیبت کارکنان در موارد اضطراری و غیر مترقبه مانند (فوت بستگان درجه یک ، همسر ، فرزند ، پدر و مادر ، برادر و خواهر و ...) با ارائه مدارک مستند و تشخیص مدیریت منابع انسانی موجه محسوب می گردد
- ❖ در صورت غیر موجه بودن غیبت :
 - در نمره ارزشیابی و عملکرد فرد تاثیر داده میشود .
 - کارکنانی که از ابتدای سال جاری (1402) در 3 دوره ثبت نام نموده و لیکن شرکت ننمایند از ثبت نام و شرکت در دوره های آموزشی جدید محروم می گردند.
 - شایان ذکر است کارکنانی که نمی توانند در دوره های آموزشی شرکت نمایند می بایست از طریق سامانه کارمند ، انصراف خود را در سیستم ثبت نمایند در غیر این صورت غیبت غیر موجه برای آنان ثبت گردیده و علاوه بر کاهش سقف ساعات آموزشی آنان شامل محرومیت ثبت نام در دوره های جدید نیز خواهد شد

جدول حداقل سقف ساعات آموزشی مطابق با دستورالعمل نظام آموزش و توانمند سازی

ردیف	مقطع تحصیلی	سقف ساعت عمومی	سقف ساعت شغلی و ابلاغی	سقف کل ساعت آموزشی سالانه
1	تا مقطع فوق دیپلم	50 ساعت	75 ساعت	150 ساعت
2	لیسانس	32 ساعت	65 ساعت	130 ساعت
3	فوق لیسانس و دکترا	30 ساعت	60 ساعت	120 ساعت

(18) پایش آموزش :

- پایش میزان نفر ساعت آموزشی پرسنل بصورت فصلی توسط سوپروایزر آموزشی و ارسال اطلاعات به واحد بهبود کیفیت بیمارستان
- ارسال وضعیت شاخص های آموزش بصورت فصلی به مسئول آموزش معاونت درمان آموزش
- ارسال ضعف پرسنل به مسئول بخش و آموزش مجدد پرسنل به صورت چهره به چهره و پایش مجدد پرسنل
- آموزش بیماران و همراهان :
- تکمیل چک لیست پایش اثربخشی آموزش به بیمار توسط مسئول آموزش به بیمار به تفکیک بخش ها (از بیمار و همراهان پرسیده می شود)

مرکز آموزشی درمانی سوختگی ترمیمی امیرالمؤمنین (ع) سیاست آموزشی کارکنان ، بیماران و همراهان

- ورود اطلاعات چک لیست و امتیاز دهی به واحد ها در فایل اکسل وزارت
- ارسال اطلاعات به معاونت درمان (اداره پرستاری استان)
- ارسال نتایج پایش به بخش مربوطه

19) پرسنل جدیدالورود :

تعریف پرسنل جدیدالورود : شامل پرسنلی میشود که درآزمون استخدامی شرکت نموده و به صورت پیمانی و یا بعنوان پرسنل طرحی در بیمارستانشروع به کار نموده اند.

- انتخاب پرسنل جدیدالورود جهت بخش مربوطه با توجه به نتایج آزمون توانمند سازی و مصاحبه حضوری توسط مدیر پرستاری و سوپروایزر آموزشی انجام می شود
- مراجعه پرسنل جدیدالورود به واحد مدیریت پرستاری
- ارائه آموزشهای اولیه به پرسنل جدیدالورود در خصوص قوانین و مقررات کلی بیمارستان
- شرکت پرسنل جدیدالورود در دوره های آشناسازی با واحدهای مختلف و تکمیل فرم های مربوطه در چک لیست ارزیابی پرسنل جدیدالورود
- ارجاع پرسنل جدیدالورود به واحد آموزش
- انجام آزمون اولیه از پرسنل جدیدالورود براساس لیست مهارت های عمومی و اختصاصی هر بخش توسط سوپروایزر آموزشی
- ارائه پکیج آموزشی (جزوات موجود) به پرسنل جدیدالورود توسط سوپروایزر آموزشی
- معرفی پرسنل جدیدالورود به بخش مربوطه با کارنامه آزمونهای جدیدالورود و چک لیست های ارزیابی مهارت های بالینی عمومی ، اختصاصی و ارتباطی توسط سوپروایزر آموزشی
- مطالعه مطالب ارائه شده آموزشی توسط پرسنل جدیدالورود
- شروع آموزشهای گام به گام اختصاصی بخش بر اساس چک لیست های ارزیابی مهارت های بالینی عمومی ، اختصاصی و ارتباطی برای پرسنل جدیدالورود و تکمیل چک لیست ها توسط کارشناس خبره با نظارت سرپرستار
- انجام آزمون تئوری مجدد و تکمیل چک لیست های عملی مجدد بر اساس نمره های به حد نصاب نرسیده در آزمون اولیه یک تا دو ماه پس از آزمون اولیه توسط سوپروایزر آموزشی
- تنظیم برنامه توسعه فردی جهت فرد توسط سرپرستار در واحد آموزش و شرکت فرد در کلاسهای آموزشی و آزمونهای دوره ای

20) پرسنل انتقالی از بخشی به بخش دیگر :

- تعریف :** در صورتی که پرسنلی از یک بخش به بخش دیگر جابجا می شود به عنوان پرسنل جدیدالورود آن بخش بایستی ارزیابی های تخصصی و عمومی و ارتباطی جهت او انجام و چک لیست های مربوطه تکمیل گردد.
- انجام آزمون اولیه از پرسنل انتقالی براساس لیست مهارت های عمومی و اختصاصی هر بخش توسط رابط آموزشی
 - ارائه پکیج آموزشی (جزوات موجود) به پرسنل انتقالی توسط رابط آموزشی
 - مطالعه مطالب ارائه شده آموزشی توسط پرسنل انتقالی
 - شروع آموزشهای گام به گام اختصاصی بخش بر اساس چک لیست های ارزیابی مهارت های بالینی عمومی ، اختصاصی و ارتباطی برای پرسنل انتقالی و تکمیل چک لیست ها توسط کارشناس خبره و رابط آموزشی با نظارت سرپرستار

مرکز آموزشی درمانی سوختگی ترمیمی امیرالمؤمنین (ع) سیاست آموزشی کارکنان ، بیماران و همراهان

- انجام آزمون تئوری مجدد و تکمیل چک لیست های عملی مجدد بر اساس نمره های به حد نصاب نرسیده در آزمون اولیه یک تا دو ماه پس از آزمون اولیه توسط رابط آموزشی
- تنظیم برنامه توسعه فردی جهت فرد توسط سرپرستار در واحد آموزش و شرکت فرد در کلاسهای آموزشی و آزمونهای دوره ای

تعاریف:

- سامانه آموزش بیمارستان :
لینک سامانه آموزش در سایت دانشگاه به آدرس <https://karmand3.sums.ac.ir> که هر پرسنل با نام کاربری و رمز عبور خود قادر به ورود به داشبورد خود در سامانه آموزش می باشد .
- رابط آموزش :
در هر بخش یکی از پرسنل براساس تجارب و توانمندی ها انتخاب می گردد که مسئولیت ارزیابی و آشناسازی برخی از صلاحیت های عمومی و اختصاصی پرسنل جدیدالورود ، زیر نظر مسئول بخش را عهده دار می باشد.
- چک لیستهای ارزیابی صلاحیت پرسنل جدیدالورود :
شامل چک لیست ارزیابی مهارتهای ارتباطی – چک لیست ارزیابی مهارتهای تخصصی بخش – چک لیست ارزیابی مهارتهای عمومی می باشد .

مرکز آموزشی درمانی سوختگی ترمیمی امیرالمؤمنین (ع) سیاست آموزشی کارکنان ، بیماران و همراهان

سیاست های آموزش به بیمار و همراه

تعاریف:

- **خود مراقبتی:** مجموعه ای از اعمالی است که فرد به صورت اکتسابی ، آگاهانه و هدفدار برای خود ، فرزندان و خانواده اش انجام می دهد تا از لحاظ جسمی و روحی و اجتماعی سالم بماند و در صورت ابتلا به بیماری و بستری در بیمارستان براساس آموزشهای دریافتی در حین بستری و پس از ترخیص از سلامت خود و خانواده اش حفاظت می نماید.
- **بیمار پرخطر:** افرادی هستند که به دلیل شرایط موقت یا دائمی نیاز به دریافت خدمات تشخیصی-درمانی یا تمهیدات پیشگیرانه ویژه در اولین فرصت را دارند و باید تحت نظر مستمر و منظم وبا الویت ویژه قرار گیرند که شامل بیماران در معرض سقوط ، زخم فشاری ، خودکشی ، سوء تغذیه ، پلی فارمسی ، ترومبوز وریدهای عمقی می باشد.
- **کارگروه:** جلسه ای است که به صورت فصلی جهت رفع موارد مخدوش و خدمات نامنطبق بخش ها و برنامه ریزی اقدامات اصلاحی برگزار می گردد.
- **QR CODE (Quick Response code):** بارکد دو بعدی که می توان با استفاده از تلفن همراه دوربین دار اطلاعات آن را باز بینی کرد.

➤ گروه های هدف:

- بیماران /مدجویان / مراقبین /خانواده بیماران در بخشهای بستری
- کلیه مراجعین درمانگاه ها و واحد های پاراکلینیک

➤ برنامه عملیاتی آموزش به بیمار:

برنامه عملیاتی آموزش به بیمار به صورت سالیانه در ابتدای هر سال تدوین می گردد و به صورت فصلی پایش می گردد و در کمیته رهبری و مدیریت جهت حصول نتیجه مورد بحث قرار می گیرد.

➤ برنامه های ملی سلامت:

در ابتدای سال جدول زمانبندی برنامه های ملی سلامت در مناسبت ها با جزییات زمان ، مکان ، ابزار آموزشی ، فعالیت ها ، فرد مسئول و نحوه اطلاع رسانی به مراجعین تدوین می گردد و طبق آن عمل می گردد.

➤ فعال سازی کلینیک ها

فعال سازی کلینیک های لازم برای پیشگیری و کنترل بیماریهای غیر واگیر مطابق با برنامه های ملی و اجرای برنامه های اطلاع رسانی و آموزشی به بیماران/همراهان/مراجعین از طریق وب سایت، پمفلتها و بروشورهای آموزشی، پیامهای تصویری ، برگزاری دوره های آموزش سلامت، برقراری ایستگاههای آموزش سلامت در زمان عیادت بیماران و سایر روشها به تشخیص بیمارستان است که طبق دستورالعمل ابلاغی دانشگاه فرم مربوطه تکمیل می گردد.

➤ مجری برنامه های آموزش به بیمار :

پزشک ، داروساز، پرستار (کاردان - کارشناس - ارشد - دکترا، پرسنل بیهوشی (کارشناس - کاردان)، پرسنل اتاق عمل (کارشناس - کاردان)، بهیار ، کمک بهیار/کمک پرستار ، کارشناس تغذیه ، فیزیوتراپیست ، کارشناس رادیولوژی ، روانشناس ، کارشناس و نمونه گیر آزمایشگاه، کارشناس بهداشت محیط

➤ شرایط احراز پست سوپروایزر آموزش سلامت به همراه شرح وظایف:

سوپروایزر آموزش سلامت با مدرک پرستاری و حداقل کارشناسی با حداقل ۷ سال سابقه کار با مهارت ارتباطی و آموزشی بالا با ابلاغ از طرف رییس بیمارستان شرایط احراز این پست را دارد.

➤ **شرایط احراز پست مسئول آموزش بخش:**

مسئول آموزش بیمار هر بخش با مدرک پرستاری و حداقل کارشناسی با حداقل ۳ سال سابقه کار با مهارت ارتباطی و آموزشی بالا با ابلاغ از طرف مدیر پرستاری شرایط احراز این پست را دارد.

➤ **ابزار آموزش به بیمار:**

- چهره به چهره
- ارائه پمفلت (هر ۴ سال یکبار بازنگری گردد)،
- کتابچه آموزشی (هر ۴ سال یکبار بازنگری گردد).
- نمایش کلیپ آموزشی (هر ۴ سال یکبار بازنگری گردد).
- برگزاری کلاس آموزش همگانی
- برگزاری آموزش های گروهی
- ارسال لینک آموزشی (هر ۴ سال یکبار بازنگری گردد).
- ارسال مطالب در گروه های مجازی
- نصب بنر
- نصب پوستر
- وویس آموزشی (هر ۴ سال یکبار بازنگری گردد).
- QR Code (هر ۴ سال یکبار بازنگری گردد).
- Ray Chat
- برگزاری برنامه های ملی سلامت
- کلینیک پرستاری آموزش سلامت

➤ **حداقل موضوعات عمومی آموزش بیمار توسط پرستار در دوران بستری**

۱. افزایش آگاهی بیماران در مورد عوارض احتمالی سیر بیماری و روش برخورد با عوارض
۲. پوزیشن مناسب بیمار در بستر با ذکر دلایل
۳. محدوده / محدودیت های فعالیت فیزیکی با ذکر دلایل
۴. نحوه مراقبت از خود و مدیریت درد
۵. مراقبت ها / محدودیت های حرکتی با ذکر دلایل
۶. سایر موارد براساس نیازسنجی آموزشی اختصاصی هر بخش تخصصی

➤ **حداقل موضوعات عمومی آموزش بیمار توسط پزشک در دوران بستری**

۱. اطلاعات قابل فهم در باره علل بیماری، نبوه درمان و پیش آگهی آن
۲. مراحل و طول مدت احتمالی درمان
۳. وجود درمان های جایگزین احتمالی
۴. عوارض درمان یا عدم درمان
۵. داروهای مصرفی و عوارض احتمالی آنها
۶. تغذیه و رژیم درمانی
۷. باز توانی
۸. سایر موارد براساس نیازسنجی آموزشی اختصاصی هر بخش تخصصی

➤ شناسایی و الویت بندی نیاز های آموزشی بیماران و همراهان

- نوع بیماری
- بر اساس حاد یا مزمن بودن بیماری
- بر اساس ارزیابی اولیه بیمار در بدو ورود به بخش
- بر اساس نوع بیماری و شرایط بالینی بیمار
- بر اساس سطح دانش آموزش گیرنده
- بر اساس میزان آگاهی و مهارت آموزش گیرنده از نوع خودمراقبتی
- بر اساس در زمره بیماران پرخطر قرار گرفتن
- بر اساس در زمره بیماران آسیب پذیر قرار گرفتن

اصول اجرای آموزش اثر بخش :

- آموزش ها در موقعیت مناسب و با اختصاص زمان کافی و بدون تبادل احساس تعجیل به بیمار ارائه می شود.
- هرگونه موانع ارتباطی محیطی یا شخصی بیمار از جمله درد، ترس، ازدحام، سر و صدا و... قبل از آموزش کنترل و حذف می شوند.
- شیوه ها و تدابیر آموزشی متناسب با هر مخاطب/ بیمار/ همراه طراحی و اجرا می شود.
- از جملات گویا، شفاف، قابل فهم و متناسب و درخور هر مخاطب استفاده می شود.
- هرگز از واژه های تخصصی در آموزش بیمار استفاده نمی شود.
- از ابزار شیوایی بیان و شیرینی کلام که گاهی با چاشنی طنز محترمانه میتواند در تقویت ارتباط با بیمار کمک کند، استفاده می شود.
- ضمن پابندی به محتوای علمی آموزش از جملات کلیشه ای / تکراری و از پیش تعیین شده (بیان طوطی واری) استفاده نمی شود.
- از مهارت های برقراری ارتباط موثر مانند ایجاد همدلی، مثبت گرایی، مثبت اندیشی، امید بخشی و حمایت در حین ارائه محتوای آموزش استفاده شود. ارتباط انسانی با چاشنی صبر، حوصله، مهربانی و دلسوزی در حین آموزش، مبنای ارتباط با بیمار می باشد.
- قبل از ترک بالین از فراگیری دانشی، مهارتی و نگرشی بیمار اطمینان حاصل شود و در صورت نیاز جمع بندی نهایی آموزش برای بیمار مجدداً تکرار می شود.

➤ نظارت بر اثر بخشی آموزش به بیمار

- اثر بخشی آموزش به بیمار از طریق مصاحبه، تکمیل چک لیست و مشاهده تغییر رفتار بیمار در حیطه عملکردی و مهارتی صورت می گیرد.
1. انجام چک اثربخشی آموزش به بیمار بستری در فرم آموزش بدو ورود_ حین بستری توسط پرستار بیمار صورت می گیرد و توسط سرپرستار/رابط آموزشی راستی آزمایی می گردد.
 2. انجام چک اثربخشی آموزش به بیمار بستری از طریق چک لیست نظارتی ابلاغی از دانشگاه و طبق جدول زمانبندی راند مدیریتی اثربخشی آموزش به بیمار متشکل از مترون، سوپروایزر آموزش سلامت، سرپرستار بخش دیگر
 3. انجام چک اثربخشی آموزش به بیمار بستری از طریق چک لیست رضایتمندی بیمار از آموزش ابلاغی از دانشگاه
 4. انجام چک اثربخشی آموزش به بیمار بستری از طریق چک لیست نظارتی ابلاغی از دانشگاه و راند سر زده سوپروایزر آموزش سلامت.
 5. انجام چک اثربخشی آموزش به بیمار در حین ترخیص بیمار طبق چک لیست ابلاغی از وزارت بهداشت، به عهده سرپرستار بخش/رابط آموزشی بخش می باشد که توسط سوپروایزر آموزش سلامت راستی آزمایی می گردد.
 6. انجام چک اثربخشی آموزش به بیمار ترخیصی از طریق چک لیست تماس پس از ترخیص بیماران توسط پرستار بخش / مسئول آموزش به بیمار بخش که توسط سرپرستار و سوپروایزر آموزش سلامت راستی آزمایی می شود.
 7. انجام چک اثربخشی آموزش بیماران سرپایی درمانگاه و واحدهای پاراکلینیک از طریق مصاحبه مسئول واحد مربوطه با بیمار/ مراجعه کننده صورت می گیرد.

مرکز آموزشی درمانی سوختگی ترمیمی امیرالمؤمنین (ع) سیاست آموزشی کارکنان ، بیماران و همراهان

➤ ثبت آموزش به بیمار:

- تکمیل فرم آموزش به بیمار بدو ورود_حین بستری و حین ترخیص
- ثبت در گزارشات پرستاری

➤ تشکیل جلسات کارگروه

• اعضای کارگروه:

۱. رئیس بخش یا یکی از پزشکان به نمایندگی از طرف ایشان
۲. سرپرستار بخش
۳. سوپروایزر آموزش سلامت
۴. سوپروایزر آموزشی
۵. مسئول آموزش به بیمار بخش

کارگروه در هر بخش با رعایت ضوابط آیین نامه کارگروه ابلاغی در بیمارستان به صورت فصلی طبق جدول زمان بندی تدوین شده و طبق بخش های تفکیک شده برگزار می گردد.

کارگروه آموزش به بیمار بیمارستان نیز به صورت فصلی تشکیل می گردد و در این جلسه مشکلات مطرح شده در کارگروه بخش ها و همچنین اثربخشی آموزش به بیمار بخش ها مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد و اقدام اصلاحی لازم پس از تصویب ، به بخش ها و واحدها اطلاع رسانی می گردد.

➤ خودمراقبتی:

خودمراقبتی مجموعه ای از اعمالی است که فرد به صورت اکتسابی ، آگاهانه و هدفدار برای خود، فرزندان و خانواده اش انجام می دهد تا از لحاظ جسمی، روانی، اجتماعی سالم بمانند و همچنین در صورت ابتلا به بیماری و بستری در بیمارستان براساس آموزش های دریافتی در حین بستری و پس از ترخیص از سلامت خود و خانواده اش حفاظت نماید.

تدوین دستورالعملهای خود مراقبتی برای بیماریهای شایع با محوریت سوپروایزرهای آموزشی و آموزش سلامت و مشارکت پزشکان و سایر گروههای پزشکی در چهار حیطه زیر تدوین می گردد:

- ارائه آموزشهای خودمراقبتی در حین بستری توسط پرستار
- ارائه آموزشهای خودمراقبتی در حین بستری توسط پزشک
- ارائه آموزشهای خودمراقبتی در زمان ترخیص توسط پرستار
- ارائه آموزشهای خودمراقبتی در زمان ترخیص توسط پزشک

❖ کارشناس بهداشت محیط ، کارشناس بهداشت حرفه ای ، سوپروایزر کنترل عفونت به صورت هفتگی ، آموزش گروهی در بخش ها و درمانگاه ها انجام می دهند و فرم های تکمیل شده خود را پس از اخذ امضا و اثر انگشت به واحد آموزش سلامت تحویل دهند .

➤ نتایج معوقه بررسی های پاراکلینیک:

نتایج معوقه تست های پاراکلینیک بر اساس دستورالعمل نحوه برقراری ارتباط برای اطلاع رسانی نتایج معوق پاراکلینیک صورت می گیرد و دو شماره تماس معتبر جهت اطلاع به بیمار گرفته می شود و در خصوص پیگیری فعال نتایج معوق احتمالی به بیمار در حین ترخیص آموزش داده می شود.

طبق برنامه زمانبندی تقویم سلامت جهت مناسبتهای سلامتی برنامه ریزی انجام دهد.

➤ اصول اصلی آموزش حین ترخیص با ابزار SMART

SMART آموزش حین ترخیص با رعایت اصول زیر با استفاده از ابزار استاندارد صورت می گیرد:

- اطمینان پزشک معالج از آمادگی بیمار برای ترخیص ایمن

- ثبت دستور ترخیص توسط پزشک معالج و پس از ویزیت بیمار در روز ترخیص
- ارائه توضیحات جهت آمادگی خانواده بیمار برای ترخیص و نگهداری در منزل
- مدیریت مراقبت و درمان بیمار پس از صدور دستور ترخیص توسط پزشک تا هنگام ترک بیمارستان
- نظارت بر نحوه انتقال ایمن بیمار از بیمارستان
- مدیریت دارویی در فرایند ترخیص و تلفیق دارویی در نسخه ترخیص
- آموزش اثر بخش بیماران حین ترخیص
- شناسایی و برنامه ریزی برای بیماران نیازمند به استمرار مراقبتهای توانبخشی
- شناسایی بیماران آسیب پذیر و پرخطر و پیگیری وضعیت این بیماران پس از ترخیص

➤ تماس پس از ترخیص

پرستار بخش /مسئول آموزش به بیمار بخش ، هفتاد و دو ساعت پس از ترخیص بیمار ، به 30 درصد از کل بیماران که شامل بیماران پرخطر و بیماران شایع بخش می باشد طبق چک لیست تدوین شده جهت هر بیماری ، تماس می گیرد و پیگیری روند درمان در منزل را انجام می دهد و در صورت پاسخگو نبودن دو بار دیگر به فاصله 24 ساعت در شیفت صبح تماس می گیرد و نتایج را در فرم مربوطه ثبت می نماید.

در چک لیست تماس پس از ترخیص موارد زیر گنجانده شده است:

- محدوده / میزان فعالیتهای فیزیکی
- تغذیه و رژیم درمانی
- نحوه مصرف دارو
- برنامه باز توانی و مراقبتهای توانبخشی
- زمان و مکان مراجعه مجدد به درمانگاه /بیمارستان
- علائم / نشانه های مهم و تهدید کننده برای مراجعه فوری به اورژانس بیمارستان
- سایر مواردخودمراقبتی به تشخیص پزشک معالج

تهیه و تدوین: دفتر پرستاری، آموزش و آموزش سلامت